

Stilzitten is niets voor haar. En als Josian Caproens een engagement opneemt, waarom dan niet meteen op beleidsniveau? Zes jaar geleden rechtstreeks gecoöpteerd in het bestuur, drie jaar was ze ondervoorzitter en sinds vorige week voorzitter van het Interdiocesaan Pastoraal Beraad (IPB). Ze gelooft sterk in dit inspraakorgaan van de Kerk, want „waar horen de bisschoppen anders de stem van het volk“?

Lieve Wouters

‘God toont zich in iedere gewone gelovige’

SIMPEL is het niet om een afspraak vast te krijgen met Josian Caproens. Maandag een hele dag vergaderen,

dinsdag van hetzelfde. Woensdag een meeting in de Guimardstraat. Aha, voordien heeft ze nog wel een uurtje tijd. We spreken af aan de ingang, Drilboren alom. Het torengebouw waar alle interdiocesane diensten van de Belgische Kerk huizen, is aan renovatie toe. Herfstige plensbuien zorgen al gauw voor moddertaferelen. Een hele tijd later kunnen we aan ons gesprek beginnen in een goed verwarmd kamertje, zes hoog.

Beroepshalve is Josian Caproens, gehuwd en moeder van twee twintigers, pedagogisch adviseur voor het katholiek secundair onderwijs in het bisdom Hasselt. In allerlei werkgroepen van het VSKO steekt ze de handen uit de mouwen: van relationele en seksuele opvoeding tot Buitengewoon Onderwijs. De Guimardstraat heeft voor haar al lang geen geheimen meer. In het bisdom Hasselt is ze ook lid van de stuurgroep *Christenen op school*, een project dat in scholen de reflectie over hun identiteit op gang wil trekken. Maar haar echte passie is taal en welsprekendheid. Voor het plezier geeft ze les in verbale expressie en dictie. Lectors kunnen niet altijd bij haar terecht om zich nog te verbeteren.

– *Waar komt die ongebreidelde inzet vandaan?*

Als jongere was ik actief in de KSA-VKSJ, zowel op provinciaal als op nationaal niveau. Onze kampen met gehandicapten staan in mijn geheugen gegrift. We schrijven jaren 1970. In de schoot van de jeugdbeweging leerden we kritisch naar de Kerk te kijken. Overigens waren we toen veel kritischer dan vandaag. We wilden als leken ons steentje bijdragen aan de opbouw van de Kerk en onze stem laten horen.

– *Dat is ook in een intertop op opdracht van het Interdiocesaan Pastoraal Beraad.*

Het IPB is een vrucht van het Tweede Vaticaans Concilie dat leken opriep om verantwoordelijk-

Josian Caproens: ‘Ik hoop dat de bisschoppen de meerwaarde van het IPB inzien.’ © Herman Ricour

heid te dragen. „God toont zich niet enkel in het evangelie en in de traditie, maar ook in het leven van iedere gewone gelovige”, klonk het. Ik vind het nog altijd heel belangrijk dat christenen elkaar ontmoeten en dat ze uitwisselen over hoe ze hun geloof gestalte kunnen geven in deze tijd en samenleving.

– *Kijkt u met nostalgie terug naar die periode, of is de slinger volgens u net te ver doorgeslagen?*

Ik ben niet nostalgisch aangelegd. Toch ben ik nog altijd voorstander van een positief kritische houding. Je moet als gelovige niet aan de kant gaan staan, of de Kerk de rug toekeren. In die zin blijft een forum zoals het IPB erg belangrijk. Het is een ideale ontmoetingsplek voor gelovigen die het middenveld vertegenwoordigen, en de kerkleiding.

– *Welke pluimen kan het IPB op zijn hoed steken?*

We zijn geëvolueerd van een adviesorgaan tot een vergadering met een antenne- en zenderfunctie. Dat betekent dat we proberen „de tekenen van de tijd” te lezen, zoals het op het concilie werd genoemd, en signalen te geven. De

bisschoppen beschikken over genoeg commissies waarin experts hun licht laten schijnen over meer gespecialiseerde onderwerpen. Wij zijn als het ware de ‘stem van het volk’.

Het IPB heeft altijd thema’s aangesneden op het snijpunt tussen Kerk en samenleving. Om er enkele te noemen: de vrouw in de Kerk, homoseksualiteit, mensen zonder papieren, ontmoeting tussen verschillende levensbeschouwingen. We moeten die koers blijven varen. Ook al zullen we het er onderling niet altijd over eens zijn, het is belangrijk dat de kerkleiding weet wat gewone gelovigen denken over dat soort maatschappelijk relevante onderwerpen.

– *Heeft niet net dat soort onderwerpen geleid tot een vertrouwenscrisis tussen bisschoppen en gelovigen in het IPB?*

Ik geloof niet dat er momenteel een probleem van vertrouwen is. Leken staan weliswaar enigszins anders in de traditie. Maar we ver-

We moeten terugkoppelen naar die oude gewoonte van echt met elkaar in gesprek te gaan

trekken vanuit een zelfde gelovige houding en hebben niet de bedoeling de Kerk aan te vallen of af te breken. De christelijke gemeenschap bestaat uit veel verschillende mensen en meningen. Het IPB wil die allemaal laten weerklinken en in de verscheidenheid proberen tot eenheid te komen.

Dat is de meerwaarde van dit forum. Ik hoop dat de bisschoppen dat inzien, en daar iets aan hebben. Ik geloof dat ook, anders zou ik er mijn tijd niet insteken. We hebben het afgelopen jaar nagedacht over de toekomst van het forum. Dat mondde uit in een nieuwe missietekst waar de bisschoppen ook achter staan. Die is overigens te vinden op de website www.ipbsite.be.

– *Wat betekent Kerk voor u?*

Ik wil de Kerk vooral zien als een gemeenschap van mensen. Je wordt maar gelovig door de ontmoeting met de andere. Je leert maar nadenken over je geloof in gesprek met andere christenen.

Ook het gesprek met andersgelovigen kan uitnodigen tot kritische zelfreflectie. Onlangs brachten enkele leerlingen in het kader van een sociale opdracht een bezoek aan een bejaardentehuis waar ook heel wat allochtone bejaarden woonden. Ze moesten een gesprek voeren over geloof. Saai onderwerp, meenden ze op voorhand. Nadien vroegen ze zich plotseling wel af uit welke gelovige traditie ze zelf eigenlijk voortkwamen. Ze wilden daar meer over weten. Zie je?

De Bijbel is de bron van ons christen-zijn, maar je kunt je daar maar in verdiepen in gemeenschap met andere mensen. Ik hoop dan ook dat de Kerk wegen vindt om daarover opnieuw met mensen in gesprek te gaan. Het ontbreekt ons aan een toegankelijke taal daarvoor. Ook op het IPB merk ik dat we soms teveel in jargon spreken. Misschien moeten we daarover wel eens wat langer nadenken...

– *Een blik op uw curriculum zegt dat u een geboren lesgeefster bent.*

Vorming vind ik een belangrijk punt, ook in ons geloof. Als je mensen verder op weg wilt helpen op het vlak van geloofskennis, moet je weliswaar vertrekken van waar zij staan. Onderzoek wijst uit dat jongeren sterk met zingeving bezig zijn. We willen hen graag de weg wijzen en inspireren op hun zoektocht. Maar dan moeten we wel eerst tot bij hen zien te geraken. Ik denk dat verhalen hier van pas kunnen komen: zowel het verhaal van ons eigen leven als dat van de traditie. Een oprecht getuigenis is dus belangrijk.

Ik ben dan ook blij dat de bisschoppen dit werkjaar het Woord van God als thema in de kijker plaatsen. Het Woord Gods werd eeuwenlang doorverteld, alvorens het op schrift werd gesteld. En ten behoeve van ongeletterden werden de oude verhalen steeds opnieuw verteld en uitgebeeld. Die cultuur van overlevering is onderbroken. Vandaag kennen we een schriftelijke cultuur, meer zelfs, een digitale cultuur. Wanneer zitten we nog samen om elkaar verhalen te vertellen? Ik denk dat we moeten terugkoppelen naar die oude gewoonte van echt met elkaar in gesprek te gaan.